

Експертна оцінка проекту здійснюється за науково-технічними, виробничими, ринковими, фінансово-економічними, соціальними, екологічними або іншими критеріями, які передбачені порядком проведення конкурсного відбору [3].

Науково-технічні повинні включати дані про перспективність впровадження науково-технічних рішень, технічний рівень продукції за проектом, патентно-правові аспекти проекту, перспективність впроваджуваних технологій і удосконалення випуску продукції, застосування очікуваних результатів у майбутньому. Ринкові критерії повинні містити дані про відповідність проекту потребам ринку, ємкість ринку та тенденції його розвитку, конкурентоспроможність продукції за ціною та якістю, передбачені маркетингові заходи. Фінансово-економічні критерії повинні включати дані про повну вартість проекту, джерела фінансування, співвідношення між обсягом власних і залучених коштів, інтегральні показники економічної ефективності проекту та ін. Виробничі та організаційні критерії повинні включати дані про календарний план реалізації проекту, технологічний рівень існуючого та запланованого виробництва, забезпеченість виробництва кваліфікованим персоналом, забезпеченість реалізації проекту сировиною, матеріалами, необхідним устаткуванням та трудовими ресурсами. Соціальні та екологічні критерії повинні включати такі показники, як вплив реалізації проекту на рівень зайнятості населення, вплив виробничих процесів, задіяних у реалізації проекту, на навколишнє природне середовище

Запропонований підхід дозволяє здійснити вибір оптимального рішення, визначити узагальнену економічну вигідність інвестицій з точки зору фінансової віддачі від них урахуванням тимчасового чинника. Отримані результати можуть бути використані в діяльності підприємства у сфері стратегічного планування розвитку підприємства, оскільки чітке регулювання інвестиційних проектів дає можливість отримувати більшу ефективність від цих вкладень.

ЛІТЕРАТУРА

- 1.Бочаров В.В. Инвестиции / В.В. Бочаров. – СПб.: Питер. – 2009. – 288с.
- 2.Крушвиц Л. Инвестиционные расчеты / Л. Крушвиц; пер. с нем.; под общ. ред. В.В. Ковалева и З.А. Сабова. – СПб.: Питер, 2011, 432с.
- 3.Мойсеєнко І.П. Інвестування / І.П. Мойсеєнко. – К.: Знання, 2009. – 490с.

Дарія Шибасва,
студентка м1ПТ групи
гуманітарно-економічного факультету
Наук. керівник: **Т.Ф. Сидорченко,**
к.е.н., доцент (БДПУ)

УПРАВЛІННЯ ЦІНОВОЮ ПОЛІТИКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність теми. Формування і реалізація цінової політики організації є одним з найбільш складних і важко формалізованих елементів діяльності. Вона повинна бути сформована таким чином, щоб встановлені ціни, з одного боку, забезпечували організації отримання цільового

прибутку, з іншого – відповідали очікуванням споживачів, і при цьому забезпечувалося виконання поставлених виробничих завдань і покладених соціальних зобов'язань. Ефективність реалізації цінової політики залежить від різних чинників, в тому числі і від здатності організації розробити гнучкий механізм ціноутворення. Тому дослідження економічної сутності та специфіки формування цінової політики і механізму ціноутворення виробничих підприємств є актуальним у наш час.

Ступінь досліджуваності проблеми. Сьогодні в літературі питанням ціноутворення на підприємстві приділено значну увагу. Так, питання управління ціновою політикою розглядають у своїх роботах Ю.Г. Тормос, О.Г. Абакумова, І. Л. Єрухимович. Механізм ціноутворення досліджували такі закордонні та вітчизняні вчені, як: Ж.-Ж. Ламбен, Т.О. Примаєв, С.І. Дугіна, В.І. Беляєв. Але неоднозначність трактування сутності поняття "цінова політика" та суперечності щодо її організації потребують подальшого аналізу та розвитку.

Мета і методи досліджування. Метою даного дослідження є узагальнення особливостей цінової політики та обґрунтування механізму ціноутворення виробничих підприємств. Для досягнення поставлених задач обрано загальнотеоретичний підхід в межах якого використовувались методи узагальнення, порівняння щодо характеристики основних положень цінової політики.

Сутність дослідження. В економічній літературі існує чотири основні точки зору на економічну сутність цінової політики підприємства. В якості цілей цінової політики підприємства розглядаються тільки цілі, пов'язані з ростом її прибутку і досягненням сукупності цільових ринкових показників діяльності, в першу чергу маркетингових, що не враховує ролі сучасних виробничих підприємств як соціальних інститутів, а також зміна їх цільових установок під впливом заходів державного регулювання.

Варто також зазначити, що в економічній літературі представлена велика кількість підходів до формування цінової політики підприємства, проте більшість з них є занадто узагальненими та сконцентрованими на розробці окремих етапів цінової політики. У той же час не запропоновано повний цикл формування цінової політики виробничих підприємств, який передбачає не тільки етапи формування початкової та відпускної ціни, але також і етапи її коригування та оцінки ефективності реалізації цінової політики.

В результаті проведеного дослідження нами виділено три підходи до трактування механізму ціноутворення. Вони значно відрізняються один від одного [1,2,3]. Основні розбіжності авторів полягають в трактуванні джерела виникнення механізму ціноутворення, суб'єкта управління, цільової спрямованості, місця механізму ціноутворення в процесі формування відпускних цін, взаємозв'язку механізму ціноутворення і цінової політики.

Основні висновки. Таким чином, в результаті проведеного дослідження встановлено, що цінова політика підприємства – це сукупність методик, що становлять процес прийняття управлінських рішень щодо встановлення і коригування цін, спрямованих на отримання цільового прибутку на вкладений капітал при виконанні поставлених виробничих завдань і покладених соціальних зобов'язань; механізм ціноутворення –

сукупність принципів і методик ринкової коригування цін для забезпечення цінової конкурентоспроможності товарів для досягнення цілей цінової політики організації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Балабанова Л. В. Цінова політика торговельного підприємства в умовах маркетингової орієнтації / Л. В. Балабанова, О. В. Сардак. – Донецьк : ДонДУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2010. – 149 с.
2. Безкоровайна С. В. Дослідження цілей цінової політики підприємств / С. В. Безкоровайна // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 1. – С. 38-40.
3. Павленко А. Ф. Маркетингова політика ціноутворення / А. Ф. Павленко, В. Л. Корнєв. -К. : КНЕУ, 2014. – 332 с.

Олена Шуба,

студентка 3 курсу

Гуманітарно-економічного факультету

Наук. керівник **О. В. Задворна,**

старший викладач (БДПУ)

ОСОБЛИВОСТІ РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Актуальність теми. Україна, як суверенна держава, знаходиться у стадії глибоких економічних реформ з метою побудови соціально орієнтованої ринкової економіки. Ринкова економіка формується і розвивається як органічна єдність багатьох ринків: землі, капіталу, житла, товарів, послуг, робочої сили, тощо. Ринок праці є невід'ємною складовою частиною загальноекономічного ринкового механізму. Він характеризується як одне з найбільш складних соціально-економічних явищ суспільства, де відбиваються всі сторони його життєдіяльності, проявляється вся різноманітність його інтересів та протиріч. Тому процес його функціонування постійно знаходиться у колі зору держави, оскільки відтворення такого товару, як робоча сила – це відтворення трудових ресурсів і в цілому продуктивних сил суспільства.

Ступінь досліджуваності проблеми. Ринок праці в Україні досліджували такі українські науковці: Л.О. Мармуль, С.П. Калініна, Л.С. Шевченко, Л.В. Дейнеко, П.П. Мазурок та ін. Постійні зміни політичної та економічної ситуації в Україні викликають необхідність дослідження та удосконалення структури ринку праці.

Мета і методи дослідження. Мета полягає у виявленні та дослідженні особливостей ринку праці завдяки аналізу визначальних критеріїв, притаманних українському ринку праці.

Сутність дослідження. Ринок праці – найбільш складний елемент ринкової економіки. Найважливіша проблема функціонування ринку праці України – це, з одного боку, недостатній попит на робочу силу і, з другого боку – «непрозорість» трудової сфери, перевага в ній латентних процесів. Це стосується як структури зайнятості і незайнятості (високий рівень нереєстрованої зайнятості у тому числі повторного і прихованого безробіття, прихована зайнятість серед безробітних), так і оплати праці (з